

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3340/2022. (VII. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.462/2021/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé a Kúria Pfv.I.20.462/2021/3. számú végzése, a Fővárosi Törvényszék 67.Pkf.635.476/2020/6. számú végzése, valamint dr. B. B. közjegyző 11071/Ü/70532/2020/4. számú végzése ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó álláspontja szerint a végzések ellentétesek az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásával, B) cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel, 25. cikk (1) és (3) bekezdéseivel, 26. cikk (1) bekezdésével és 28. cikkével.
- [2] 1.1. Az indítványozó mint végrehajtást kérő ügyében eljáró közjegyző végzésében a korábban elrendelt végrehajtási eljárást hivatalból megszüntette, mivel az adós rendkívüli ellentmondást terjesztett elő. A közjegyző felhívására az önálló bírósági végrehajtó igazolta, hogy az adós a végrehajtható okiratot átvette és a végrehajtói iroda részére megfizette az indítványozó által előlegezett költségeket. A fentiek alapján a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (a továbbiakban: Fmhtv.) 32. § (2) bekezdése alapján a végrehajtási eljárást hivatalból megszüntette, valamint intézkedett a rendkívüli ellentmondás rögzítéséről és a fizetési meghagyásos ügy perré alakításáról.
- [3] A közjegyző végzése ellen az indítványozó terjesztett elő fellebbezést, melyben a közjegyző végzésének megváltoztatásával a végrehajtás megszüntetésének mellőzését kérte. Álláspontja szerint az Fmhtv. 32. § (2) bekezdése alapján a közjegyzőnek az adós ellentmondását vissza kellett volna utasítania, mert az adós nem tett eleget az ott írt feltételeknek. A másodfokú bíróság az indítványozó fellebbezését nem tartotta alaposnak, így a közjegyző végzését helybenhagyta.
- [4] Az indítványozó a másodfokú bíróság döntésével szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Kúria elé. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet visszautasította, mivel a másodfokú bíróság végzése ellen felülvizsgálatnak nem volt helye.
- [5] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [6] Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint a végzések ellentétesek az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásával, B) cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel, 25. cikk (1) és (3) bekezdéseivel, 26. cikk (1) bekezdésével és 28. cikkével.
- [7] Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú végzés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. A bíróság köteles alkalmazni az eljárás során az alkalmazandó jogszabályokat, az indokolásában ki kell térnie arra, hogy a nyilvánvalóan alkalmazandó jogszabályokat az adott eljárásban miért nem alkalmazta; ez az indokolás azonban elmaradt. A jelen ügy bírósági végrehajtási ügy, aminek elintézéséhez a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényt (a továbbiakban: Vht.) nyilvánvalóan alkalmazni kellett volna, amit a másodfokú bíróság az indítványozó hivatkozása ellenére sem tett meg, és ezt nem is indokolta.
- [8] Mivel a Kúria nem vizsgálta érdemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmét, ezzel megsértette az indítványozó bírósághoz forduláshoz való jogát.
- [9] Az adós nem teljesítette az Fmhtv. 32. § (2) bekezdésének egyértelmű feltételeit, a támadott másodfokú végzés mégis hatályban hagyta az elsőfokú végzést. Ezzel a másodfokú bíróság megsértette az indítványozó hatékony bírói jogvédelemhez való jogát.

- [10] Mind az eljáró közjegyző, mind a másodfokú bíróság az indítványozó szerint megsértette a jogorvoslathoz való jogát, mert nem várták meg, hogy a végrehajtó igazolása jogerőssé váljon, azaz már ne lehessen végrehajtási kifogással támadni.
- [11] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét jelenti az, hogy a másodfokú bíróság egy teljesen egyértelmű jogszabályi rendelkezéstől oldotta el magát, az indítványozó kifejezett hivatkozása ellenére, indokolás nélkül.
- [12] Az eljáró közjegyző, illetve a másodfokú bíróság egyes megállapításai ellenkeznek a józan ésszel, ez a jogértelmezés alaptörvényellenes, és sérti a jogértelmezésnek az Alaptörvényben 28. cikkében lefektetett alkotmányos értelmezési tartományát.
- [13] Az indítványozó szerint a másodfokú végzés szembeszegül a hivatkozott jogszabályok egyértelmű rendelkezéseivel, egyáltalán nem tért ki az Fmhtv. 51. §-ával és Vht. 9. §-ával kapcsolatos indítványozói álláspontra, így nyilvánvalóan igazságtalan, ezáltal ellentétes az Alaptörvény nemzeti Hitvallásával, a 25. cikk (1) bekezdésével és a 26. cikk (1) bekezdésével is.
- [14] Az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésének sérelmével kapcsolatban az indítványozó indokolást nem adott elő, arra pusztán úgy hivatkozott, mint amelyre a bíróságoknak figyelemmel kellett volna lenniük.
- [15] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [16] Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasz határidőben érkezett. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Nemzeti Hitvallás, B) cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés, 25. cikk (1) és (3) bekezdés, 26. cikk (1) bekezdés és 28. cikk], a támadott bírói döntéseket, Kúria Pfv.I.20.462/2021/3. számú végzését, a Fővárosi Törvényszék 67.Pkf.635.476/2020/6. számú végzését, valamint dr. B. B. közjegyző 11071/Ü/70532/2020/4. számú végzését, továbbá kifejezett kérelmet a bírói döntések megsemmisítésére. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [17] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget.
- [18] Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallása és 25. cikke nem tartalmaz ugyanis az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot, így arra alkotmányjogi panaszt alapítani az indítványozónak nincs lehetősége [lásd például: 3337/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [22]; 3258/2020. (VII. 3.) AB végzés, Indokolás [6]; 3248/2020. (VII. 1.) AB végzés, Indokolás [9]].
- [19] Az Alkotmánybíróság joggyakorlata értelmében az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése egyes elemeiben – a bírók státusával összefüggésben – értelmezhető Alaptörvényben biztosított jogként, amelyre a bíró alkotmányjogi panaszban hivatkozhat {vö. 3303/2020. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [36]}. Azonban a jelen ügyben ez nem áll fenn, nem egy bíró állítja az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése sérelmét, az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatára ebben a vonatkozásban nincs lehetőség.
- [20] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére is. Ennek kapcsán az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy gyakorlata értelmében az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési segédszabály nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {3084/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [6]; 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}.
- [21] Abban is következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata, hogy a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panasz csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén alapítható {lásd például: 3371/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [15]}. Az indítványozó ugyanakkor az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét nem a visszaható hatály tilalmával, illetőleg a kellő felkészülési idő követelményével összefüggésben állította. Az alkotmányjogi panasz ezért a fenti elemeiben nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételeket.
- [22] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [23] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság hangsúlyozza azt a következetes gyakorlatát, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja,

- valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában „a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}.
- [24] Az indítványozó panaszában és annak kiegészítésében felvetett kérdések nem alkotmányossági, hanem törvényességi jellegűek. Az indítványozó a bírósági döntéssel szembeni kifogásait fogalmazza meg, illetve a bíróság jogértelmezését, jogalkalmazását vonja kritika alá, és a támadott végzésben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekinti alapjogi sérelemnek, a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében. Valójában az indítványozó nem ért egyet azzal, hogy a bíróság mely jogszabályhelyeket alkalmazta.
- [25] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után is többször vizsgálta a jogorvoslati jog és a felülvizsgálat összefüggését, és megerősítette azt a töretlen gyakorlatát, mely szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslati jog a rendes (még nem jogerős határozatokkal szemben igénybe vehető) jogorvoslatokra vonatkozik, ezért a felülvizsgálat – mint rendkívüli jogorvoslat – a jogorvoslati jog joggal nem hozható összefüggésbe {például 3120/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [21]–[23]; 3054/2015. (III. 13.) AB végzés, Indokolás [9]; 3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [24]}. A rendkívüli jogorvoslatra (felülvizsgálatra) senkinek, így az indítványozónak sincs az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből levezethető alapjoga. A jogorvoslati jog alapjoga az Alkotmánybíróság irányadó fent hivatkozott gyakorlata értelmében nem terjed ki a felülvizsgálati kérelem mint rendkívüli jogorvoslat előterjesztésére, illetve annak eredményességére. A jogorvoslati jog sérelmével kapcsolatban egyebekben az indítványozó a tisztességes bírói eljáráshoz való jog sérelme körében előadottakat ismétli, a bírósági döntéssel szembeni hasonló kifogásait fogalmazza meg, illetve a bíróság eljárását vonja kritika alá, és a támadott végzéseket magukat, azok hátrányos voltát tekinti alapjogi sérelemnek. Előbbiekre tekintettel az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben sincs helye a panasz érdemi vizsgálatának.
- [26] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseinek állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz e vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek.
- [27] 4. A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg részben az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében, részben az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2022. június 28.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/4847/2021.

